

Těžbou vyčerpaný Důl ČSA má budoucnost teprve před sebou. Vláda schválila jeho budoucí využití pro přírodu, rozvoj obcí i čistou energetiku

29.6.2023 - | Ministerstvo životního prostředí ČR

MŽP má plán na komplexní a efektivní využívání území lomu ČSA po ukončení těžby hnědého uhlí, k němuž by podle předpokladů mělo dojít již v roce 2025. Balanční scénář odsouhlasený vládou kombinuje hned několik benefitů najednou - přínos pro krajinu i energetickou nezávislost území, úsporu státního rozpočtu a nový zdroj financí pro přilehlé obce a dotčené území v těžbou strukturálně poškozeném regionu.

Dokončení plánu předcházelo zpracování podrobných expertních studií zhodnocujících vodohospodářské a geologické poměry, energetický potenciál území a stav přírody a krajiny. Všechny předložené scénáře musely reagovat na nové okolnosti, zejména vodohospodářskou bilanci zohledňující dopady klimatické změny, poukazující na nedostatek vody v regionu pro původně plánovanou hydrologickou rekultivaci.

„Za to, aby měla Česká republika dostatek tepla a elektřiny, platily uhelné kraje po mnoho desetiletí bolestnou cenu, nejinak to bylo v Ústeckém kraji. Je čas jim tyto újmy alespoň částečně nahradit a dát jim budoucnost v podobě zajištění zdravého životního prostředí, zvýšení kvality života jeho obyvatel včetně posílení zaměstnanosti i rozvoje čistých energií. Jsem rád, že touto cestou můžeme Ústeckému kraji vrátit přírodu, možnost energetického rozvoje a přilehlým obcím dát do budoucna zdroj financí na projekty, které prospějí jejich rozvoji,“ říká náměstek ministra životního prostředí Tomáš Tesař (TOP 09).

Dominantní vlastnický podíl k pozemkům v lomu ČSA má Česká republika. Pozemky z většiny nebyly před otevřením lomu zemědělskou půdou. Státní pozemky na území lomu spravuje převážně státní podnik Diamo, dále pak Povodí Ohře, Státní pozemkový úřad či Národní památkový ústav. Všichni vlastníci se shodují na tom, že balanční scénář představuje velký přínos pro zlepšení životního prostředí regionu. Tato varianta otevírá vytěženému území nový horizont. Na území lomu vznikne maloplošné zvláště chráněné území o rozloze cca 11 km². V něm bude probíhat rekultivace s využitím ekologické obnovy tak, aby zde dostaly prostor přirozené přírodní procesy, které podpoří rozmanitost zdejší přírody a krajiny. Návrh počítá s jezerem, které bude napouštěno přirozeně. Území lomu ČSA má být také energeticky využito instalací solárních elektráren. Zároveň plán obsahuje územní rezervu pro případné budoucí vybudování přečerpávací elektrárny.

Ekologická obnova lomu ČSA Využití metod spontánní a řízené sukcese při rekultivaci území po těžbě představuje ověřený přístup u nás i v zahraničí, který je zahrnutý v mnoha národních i regionálních a místních strategiích i plánech. Díky tomu vzniká pestrá krajina s výjimečnou druhovou rozmanitostí, vysokou ekologickou odolností, která je i hodnotnější pro rekreační využití.

„Hlavním smyslem ekologické obnovy je umožnění rozvoje nebývale rozmanité přírody a krajiny, která na plochách po těžbě nachází prostor. Ačkoli to zní paradoxně, právě unikátní přírodní fenomény v opuštěných velkolomech se mohou stát mimořádnou turistickou atrakcí. Jak je vidět nedaleko za hranicemi v Německu, profit z přirozené obnovy mají také místní lidé – zejména v

podobě pestré a okamžitě po ukončení těžby volně přístupné krajiny či financí z turistického ruchu. Počítá se s tím, že tu vzniknou naučné stezky, vyhlídková místa či cyklotrasy,” říká Pavel Pešout z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR. V ČR probíhá ekologická obnova úspěšně na mnoha lokalitách, které zasáhla těžba. Například na části velkolomu Čertovy schody ve středních Čechách, pískovně Cep na Třeboňsku nebo na pískovně Erika na Karlovarsku.

„Ekologická obnova území přinese i výrazný finanční benefit pro obce v regionu a také pro státní rozpočet. Prostředky, které by bylo podle původního plánu rekultivace nutné investovat do tradičních postupů jako jsou terénní úpravy, příprava půdy, lesnická výsadba nebo další zemědělská opatření, nebude nutné vynaložit. Tyto peníze nezůstanou těžařské firmě, ale dostane je Státní fond životního prostředí ČR, který je bude rozdělovat obcím v území. Přesná výše bude určena po přepočtu až při stanovení nového rekultivačního plánu Českým báňským úřadem, ale půjde o vyšší stovky milionů korun,” dodává náměstek ministra životního prostředí Tomáš Tesař (TOP 09).

Tiskové oddělení MŽP tel.: 267 122 835 nebo 267 122 534 e-mail: tiskove@mzp.cz

„Ekologická obnova území přinese i výrazný finanční benefit pro obce v regionu a také pro státní rozpočet. Prostředky, které by bylo podle původního plánu rekultivace nutné investovat do tradičních postupů jako jsou terénní úpravy, příprava půdy, lesnická výsadba nebo další zemědělská opatření, nebude nutné vynaložit. Tyto peníze nezůstanou těžařské firmě, ale dostane je Státní fond životního prostředí ČR, který je bude rozdělovat obcím v území. Přesná výše bude určena po přepočtu až při stanovení nového rekultivačního plánu Českým báňským úřadem, ale půjde o vyšší stovky milionů korun,” dodává náměstek ministra životního prostředí Tomáš Tesař (TOP 09).

https://www.mzp.cz/cz/news_20230629_Tezbou-vycerpany-Dul-CSA-ma-budoucnost-teprve-pred-sebou-Vlada-schvalila-jeho-vyuziti-pro-prirodu-rozvoj-obci-i-cistou-energetiku